

[Aksel Larsen.]

taget senest i dag, fredag den 24 ds., således at Rederiforeningen roligt kunne være afvisende, da statsministeren endelig mandag søgte forhandling med den, for den havde jo garanti for lovens vedtagelse.

Regeringen har siden torsdag den 16. maj kun haft en efterrationaliseret begrundelse for statsindgrebets påståede nødvendighed, den, at strejken muligvis — hvis den bliver langvarig — kan udvikle sig, så den bliver skadelig for samfundet. Vi forstår så godt, at statsministeren også har følt ubehag ved SF-bladets påpegnings af, at med et sådant argument kan man skaffe sig begrundelse for indgreb mod en hvilken som helst arbejdskonflikt, at dette altså i princippet er et attentat på selve strejkeretten. Men regeringen er selv skyld i, at den måtte føle ubehag ved, at disse kendsgerninger har kunnet sættes på tryk.

Statsministerens udtalelser i onsdags tyder imidlertid på, at hans ubehag blev særlig stort, da han læste i flyvebladet, at nu er det arbejderne mod kapitalmagten og dens håndlangere. Han synes faktisk ikke at kunne forstå berettigelsen af denne sentens. Lad mig så forklare den og gøre det ud fra det umiddelbart foreliggende.

Statsministeren tog endelig i mandags — fire dage efter rederernes ordre til eksportbådernes standsning — en forhandling med rederiforeningen og forhørte, om den ikke skulle være villig til alligevel at lade landbrugseksporten foregå. Jeg vil gå ud fra, at han har gjort sin anmodning indtrængende, omend der ikke kunne ligge nogen åben eller skjult trussel i den, sådan som der jo gjorde det, da han i sin tid, i februar, kom med en urban anmodning til Landsorganisationen De Samvirkende Fagforbund og tjenestemandorganisationerne. Der kunne jo ikke ligge nogen hverken åben eller skjult trussel i statsministerens henvendelse; han havde fløjlshandsker på, og der var ingen jernnæve i dem, for regeringspartierne havde lovet og garanteret rederiforeningen, at hvad den end sagde og gjorde, så skulle folketingsflertallet nok vedtage loven og dermed sørge for, at strejken fik ende senest i dag den 24. maj. Dermed havde man sagt til rederiforeningen, at den roligt kunne sige nej til stats-

ministerens henvendelse, og statsministeren vidste det.

Men rederiforeningen sagde også noget andet. Som statsministeren loyalt refererede for udvalget, begrundede rederiforeningen sit nej med, at hvis man tillod konflikten at blive begrænset, så kunne den blive langvarig. Man forklarede dog åbenbart ikke, hvorfor det skulle kunne forkorte konflikten, at også de syv eksportbåde lå stille — medmindre der så kom statsindgreb og strejkeforbud. Rederiforeningen sagde endvidere, at en sådan begrænset strejke ville være en gidselstrejke, der i særlig grad gik ud over et enkelt rederi. Ja, hertil bemærker jeg, at man skulle jo ellers tro, at DFDS bliver ramt hårdere, når heller ikke eksportbådene må sejle. Det er altså rederiforeningen, der benytter DFDS som gidsel og indsats i spillet om statsindgreb.

Men den egentlige oplysning om, hvorfor en mere langvarig strejke ville være af det onde, gav rederiforeningen, da den sagde, at så kunne der ventes mere omfattende internationale boykotaktioner, og disse ville give dansk skibsfart — altså rederierne — økonomiske tab. Det er altså disse økonomiske tab, regeringen værner rederne mod ved at få loven gennemført. Loven skal med andre og måske nok ubehagelige ord gennemføres, for at rederne ikke skal blive tabende part i konflikten.

Styrmænd og radiotelegrafister fører strejkekamp for deres interesser mod rederiforeningen. En strejkekamp, ja, også en lockout, kort sagt en faglig-økonomisk kamp mellem lønmodtagere og deres arbejdsgivere, det er en kamp mellem arbejdere og kapitalmagt. En sådan kamp har vi også her. Begge parter sætter efter evne hårdt mod hårdt. At rederne er langt de hårdeste og mest hensynsløse, omend de henvist til sig selv ikke ville være de stærkeste, det synes jeg konflikten hidtidigt forløb har ført beviser for.

Strejke og lockout er i vort samfund principielt anerkendt som demokratisk tilladelige våben. Når alt kommer til alt, er strejken lønmodtagernes egentligste og eneste våben. Derfor bruger de det med varsomhed og omtanke, men de ved, at hvis de lader sig berøve dette våben, så er de